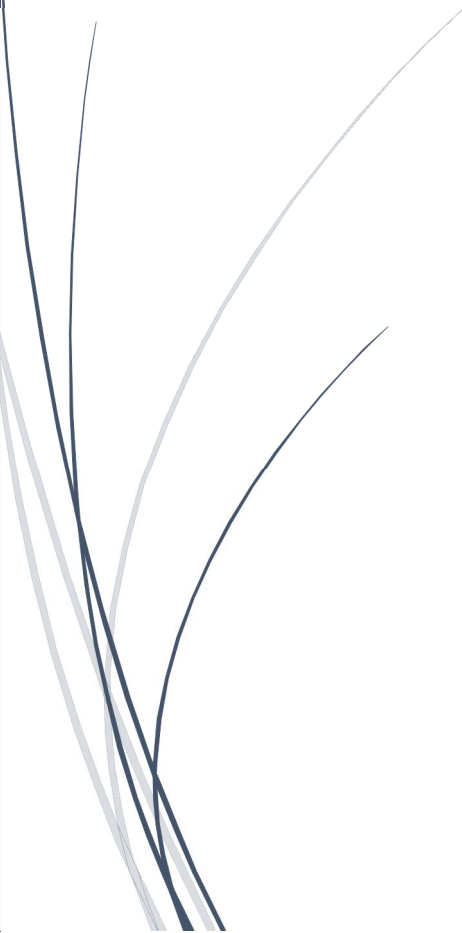

4/18/2017

Katsaus Helsingin työllisyyteen

Kaupunginhallituksen iltakoulu
18.4.2017

Ilkka Oksman (kaupunginkanslia), Minna Salorinne
(tietokeskus), Ruslan Haarala (kaupunginkanslia),
Heikki Vento (kaupunginkanslia)

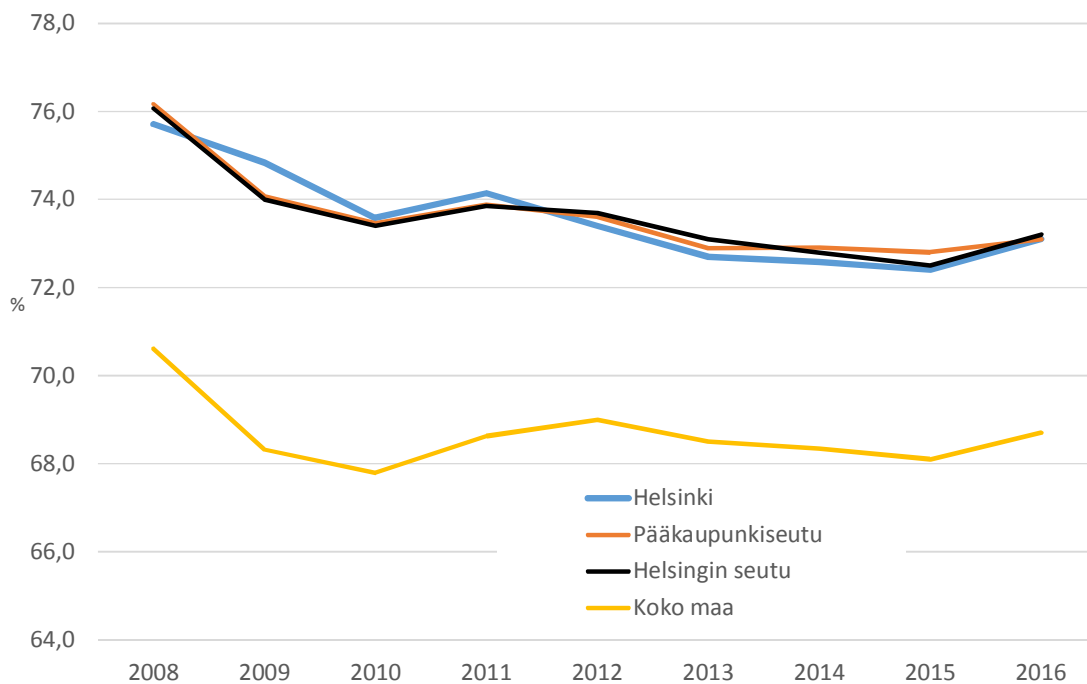
Sisällys

Nuorten, aikuisten ja maahanmuuttajien työllisyys tilastojen valossa	2
Epättyypilliset työsuhteet – osa-aikatyö kasvaa	2
Työttömyystilanne TEM:n tietojen mukaan	3
Nuorten työttömyystilanne	5
Muunkieliset työttömät	8
Pitkäaikaistyöttömyys	10
Vaikeasti työllistyvät työnhakijat	12
Helsingin työllisyysdenhoito vuonna 2016 ja merkittävimpiä toimintaympäristön muutoksia	13
Helsingin kaupungin työllisyysdenhoidon palvelut 2016	14
Työllisyysdenhoidon kohderyhmät	14
Palkkatukityö	15
Työkokeilu	16
Oppisopimus- ja rekrykoulutukset	17
Työllistymistä edistävät kurssit	17
TKP-malli	18
Respa	18
Ohjaamo Helsinki	18
Työrasti Helsinki	19
Muu uravalmennus	19
Tulevaisuustiski	19
Helsingin TYP, Helsingin työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu.....	19
Kuntouttava työtoiminta	20
Muu toiminta	20

Nuorten, aikuisten ja maahanmuuttajien työllisyys tilastojen valossa

Helsingin työpaikkamäärä kasvoi vuonna 2016 2,4 prosentilla 421 500:een. Kaikista Suomen työpaikoista 17 prosenttia sijaitsee pääkaupungissa. Myös Helsingissä asuvien työllisten määrä kasvoi viime vuonna 2,6 prosenttia. Helsingin työllisyysaste oli 73,1 prosenttia ja Helsingin seudun työllisyysaste oli 73,2 prosenttia. Koko Suomen työllisyysaste oli 68,7 prosenttia. (Lähde: Tilastokeskuksen työvoimatutkimus).

Kuvio1. Työllisyysasteet (15–64-v.) vuosina 2008–2016 (TK, työvoimatutkimus)

Epätyypilliset työsuhteet – osa-aikatyö kasvaa

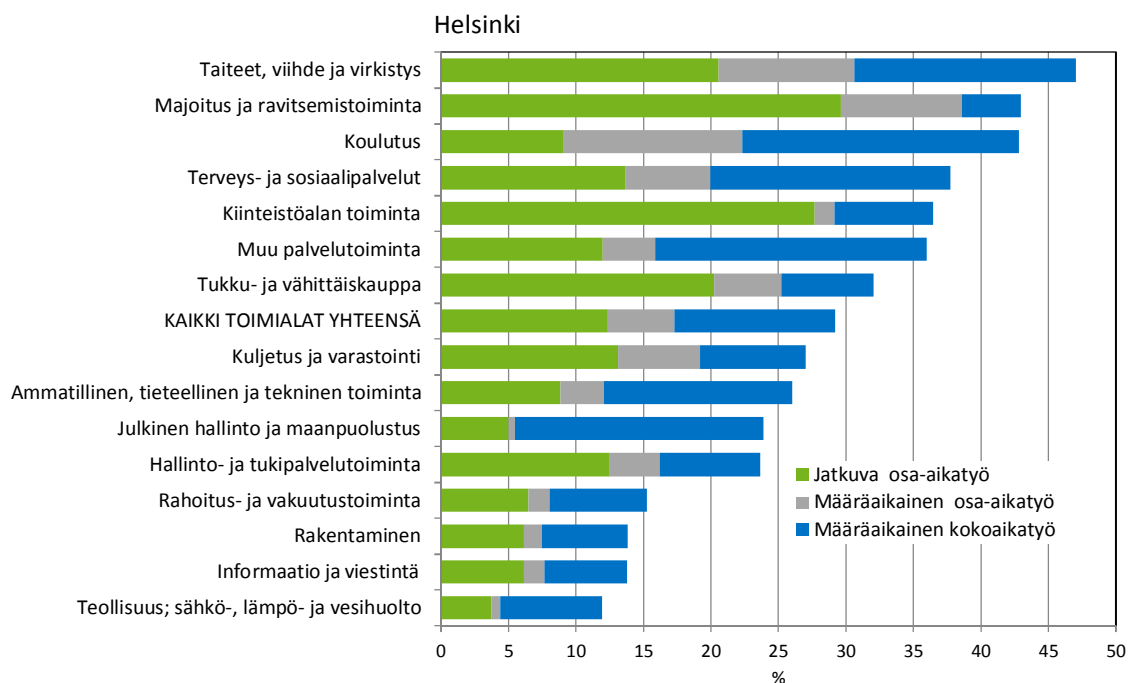
Helsingissä on epätyypillisiä työsuhteita suhteellisesti enemmän kuin koko maassa tai muualla Helsingin seudulla. Epätyypillisten työsuhteiden osuus kaikista työsuhteista oli vuonna 2016 Helsingissä 29 prosenttia, Helsingin seudulla 25 prosenttia ja koko maassa 26 prosenttia. Osuudet ovat hienoisessa noususuunnassa vuodesta 2012. Epätyypillisiä työsuhteita ovat osa-aikaiset ja määräaikaiset työsuhteet. Työsuhdetilastojen lähde on Tilastokeskuksen työvoimatutkimus ja kuntatason tietojen laatu on suuntaa antava.

Epätyypilliset työsuhteet painottuvat voimakkaasti naiseen ja nuoriin. Helsingissä naisista 33 prosenttia ja miehistä 25 prosenttia työskenteli epätyypillisessä työsuhteessa vuonna 2016. Toisaalta, epätyypillisessä työsuhteessa olevista 60 prosenttia oli naisia ja 40 prosenttia miehiä. 73 prosenttia alle 25-vuotiaista nuorista helsinkiläisistä työskenteli epätyypillisessä työsuhteessa ja 25–34-vuotiaista joka kolmas. Myös työuran loppupäässä esiintyy paljon epätyypillisiä työsuhteita – 29 prosenttia yli 60-vuotiaista palkansaajista.

Helsingissä epätyypillisiä työsuhteita oli vuonna 2016 erityisen paljon taiteen, viihteen ja virkistyksen alalla (47 %), majoitus- ja ravitsemistoiminnassa sekä koulutuksessa (43 %) ja terveys- ja sosiaalipalveluissa (38 %). Epätyypillinen työ on suhteellisen vähäistä teollisuuden, informaation, rakentamisen sekä rahoitus- ja vakuutustoiminnan aloilla, korkeintaan 15 prosenttia kaikista työsuhteista.

Osa-aikatyö yleistyy tasaisesti ja kaikista epätyypillisistä työsuhteista osa-aikatyön osuus on Helsingissä 59 prosenttia; 42 prosenttia oli *jatkuvaa osa-aikatyötä* ja 17 prosenttia *määräaikaista osa-aikatyötä*. Määräaikaisen osa-aikatyön osuus on voimakkaassa kasvussa. Osa-aikatyötä tehdään eniten majoitus- ja ravitsemistoiminnassa, jossa 39 prosenttia kaikista työsuhteista on osa-aikatyötä sekä taiteen, viihteen ja virkistyksen toimialalla (31 %), kiinteistöalalla (29 %) sekä kaupan alalla (25 %).

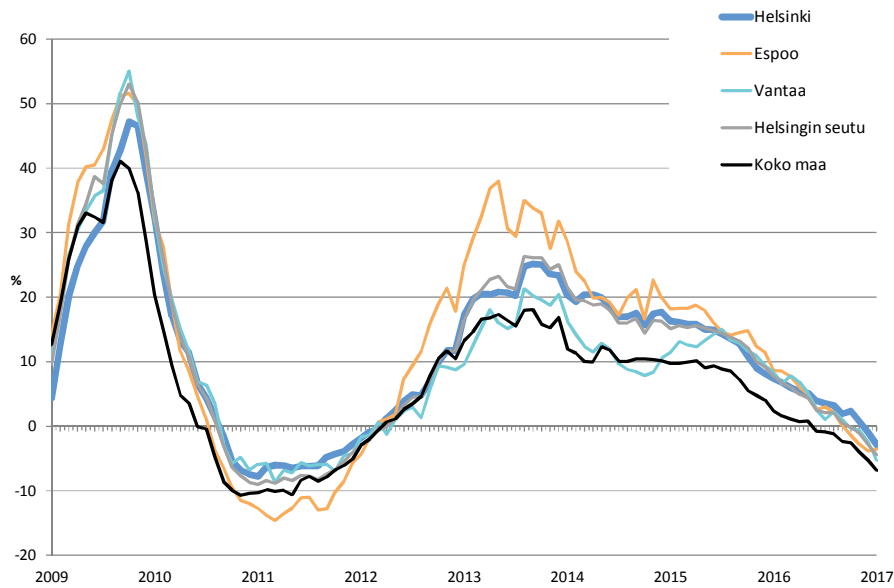
Kuvio 2. Epätyypilliset työsuhteet toimialoittain Helsingissä ja koko maassa vuonna 2016

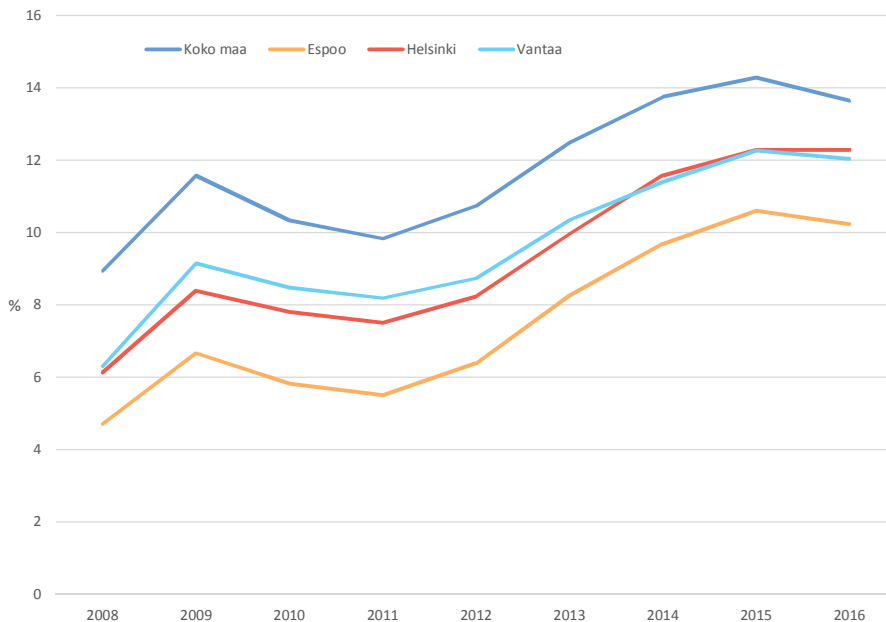
Työttömyystilanne TEM:n tietojen mukaan

Vuoden 2016 lopussa Helsingissä oli 41 300 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrän kasvu pysähtyi Helsingissä vuoden 2016 joulukuussa, lähes viisi vuotta jatkuneen negatiivisen kehityksen jälkeen. Vuoden 2016 lopussa työttömiä oli Helsingissä yksi prosentti vähemmän kuin vuotta aiemmin. Espoossa ja Vantaalla työttömien määrä kääntyi hienoiseen laskuun pari kuukautta Helsinkiä aiemmin. Myönteinen vire työmarkkinoilla näyttää jatkuvan; vuoden 2017 tammikuussa työttömien määrä oli Helsingissä kolme prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 3. Työttömien määrän muutos (%) edellisestä vuodesta Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Helsingin seudulla ja koko maassa kuukausittain v. 2009–2017/1 (TEM)

Kuvio 4. Työttömyysaste pääkaupunkiseudun kunnissa kuukausittain vuosina 2008–2016 (TEM)

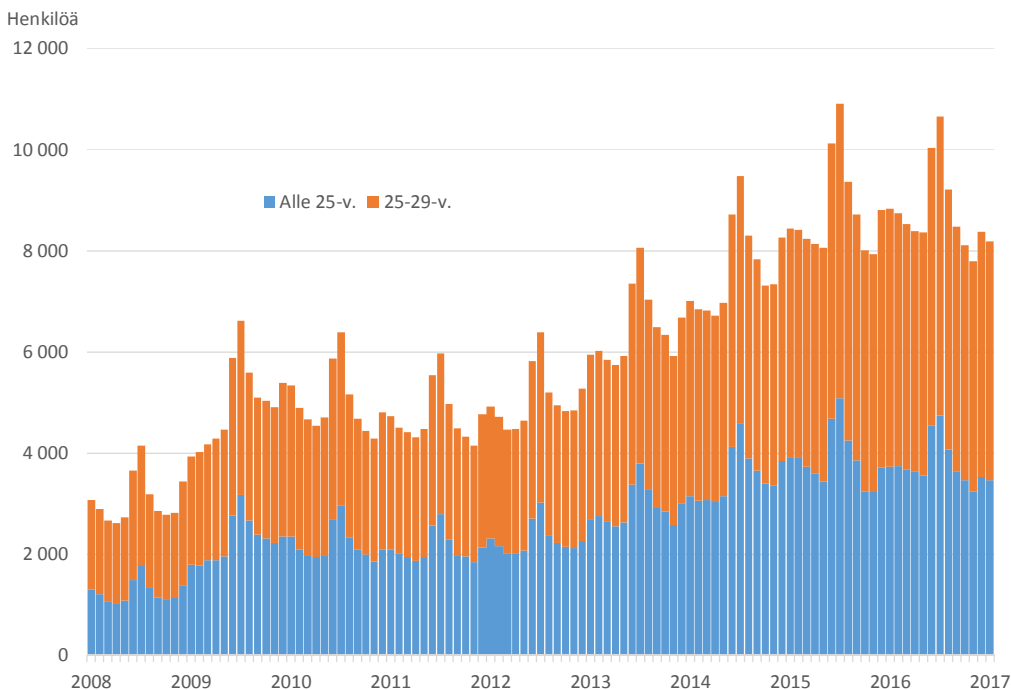
Nuorten työttömyystilanne

Työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan nuorten työttömien määrä kääntyi Helsingissä laskuun vuoden 2015 syksyllä, ja suuntaus on pysynyt samana vuoden 2017 alkuun. Vuoden 2016 lopussa nuorten työttömien määrä oli edelleen 5 prosenttia pienempi kuin vuoden 2015 lopussa. Vuoden 2017 tammikuussa alle 25-vuotiaita nuoria oli työttöminä työnhakijoina 3 500, heistä alle 20-vuotiaita oli lähes 480.

Alle 25-vuotiaiden työttömien määrän väheneminen on tapahtunut korkeintaan perusasteen koulutetuilla tai koulutustaustaltaan tuntemattomilla, ulkomaalaistaustaisilla nuorilla. Moni nuorista on päässyt valmennukseen tai opiskelemaan ammatillista tutkintoa, ja osa on päässyt työkokeiluun tai muuhun työllistymisen tukitoimeen. On myös mahdollista, että joukossa on nuoria, joilla työnhaku on keskeytynyt muista syistä, esim. te-hallinnon toimesta.

25–29-vuotiaiden työttömien määrän kasvu taittui syksyllä 2016, vuotta myöhemmin kuin nuoremmalla ikäluokalla. Lukumääräisesti 25–29-vuotiaita työttömiä on enemmän kuin alle 25-vuotiaita; vuoden 2017 tammikuussa 25–29-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli Helsingissä 4 700. Tässä ikäryhmässä moni on jo kouluttautunut ammattiin, ja he omaavat täten riittävät valmiudet työmarkkinoille. Vastavalmistuneiden työttömyys on kuitenkin kasvanut suhteellisesti muita voimakkaammin.

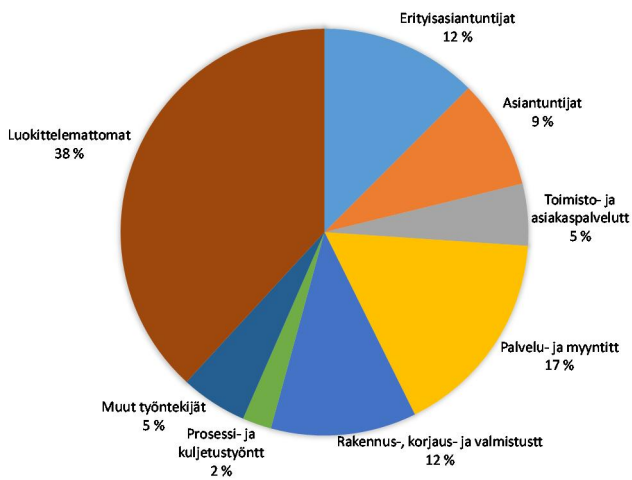
Kuvio 5. Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä Helsingissä kuukausittain vuosina 2008–2016 (TEM)

TEM:n aineistosta laskettu työttömyysaste helsinkiläisille alle 25-vuotiaille oli vuoden 2016 lopussa 9,7 prosenttia. 25–29-vuotiaiden työttömyysaste oli 10,2 prosenttia ja alle 30-vuotiaiden työttömyysaste oli 10,0 prosenttia. Ikäryhmittäisen työttömyysasteen laskemisessa käytetty työvoiman määrä on Tilastokeskuksen rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston tieto vuoden 2014 lopusta. Työttömien määrä on TEM:n vuoden 2016 joulukuun luku. Työttömyysasteet ovat täten ennakkotietoja.

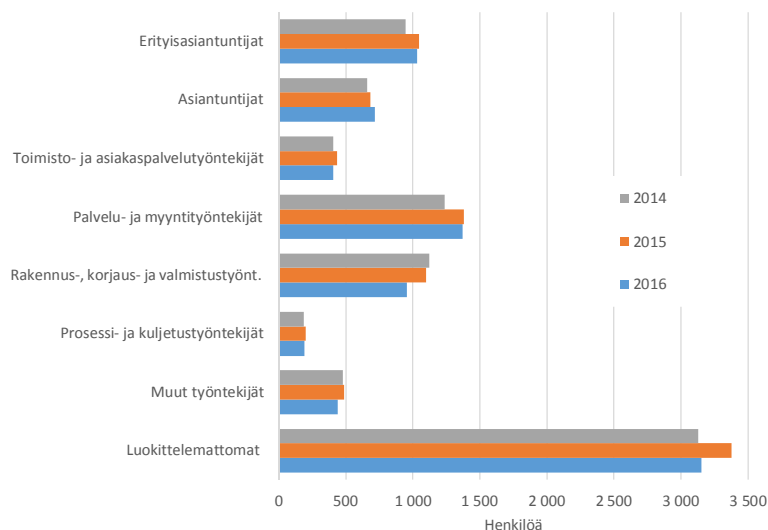
Alle 30-vuotiaista työttömistä lähes kaksi viidestä kuului ammatteihin luokittelemattomien ryhmään. Tähän ryhmään lasketaan mukaan henkilöt, joilla ei ole edellistä ammattia tai ammatillista koulutusta sekä osa vastavalmistuneista, jotka tulevat ensi kertaa työmarkkinoille. Viidenosa nuorista työttömistä kuului erityisasiantuntijoiden tai asiantuntijoiden ammattiryhmään, 17 prosenttia palvelu- ja myyntityöntekijöihin ja 12 prosenttia rakennusalan työntekijöihin.

Kuvio 6. Alle 30-vuotiaiden työttömien ammattiryhmäjakauma vuoden 2016 lopussa Helsingissä (TEM)

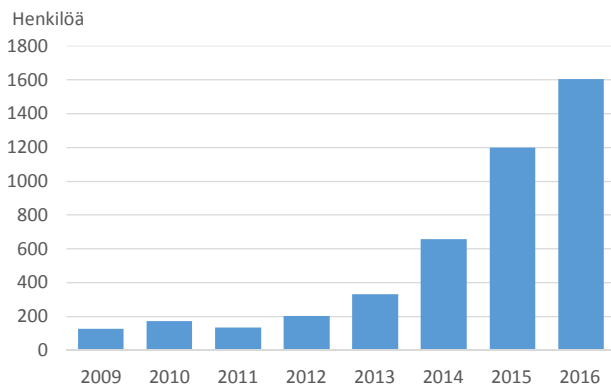
Vuoden 2016 aikana alle 30-vuotiaiden työttömien määrä aleni viisi prosenttia. Ammattiryhmittäin suurin pudotus toteutui rakennusosalalla, nuorten työttömien määrä oli vuoden lopussa 13 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Muiden työntekijöiden ammattiryhmään kuuluu mm. siivousala, tässä ryhmässä nuorten työttömien määrä aleni 11 prosenttia ja ammatteihin luokittelemattomien ryhmässä 7 prosenttia. Asiantuntijoiden ammattiryhmässä nuorten työttömien määrä sen sijaan kasvoi viisi prosenttia.

Kuvio 7. Alle 30-vuotiaat työttömät ammattiryhmittäin vuosien 2014–2016 lopussa Helsingissä (TEM)

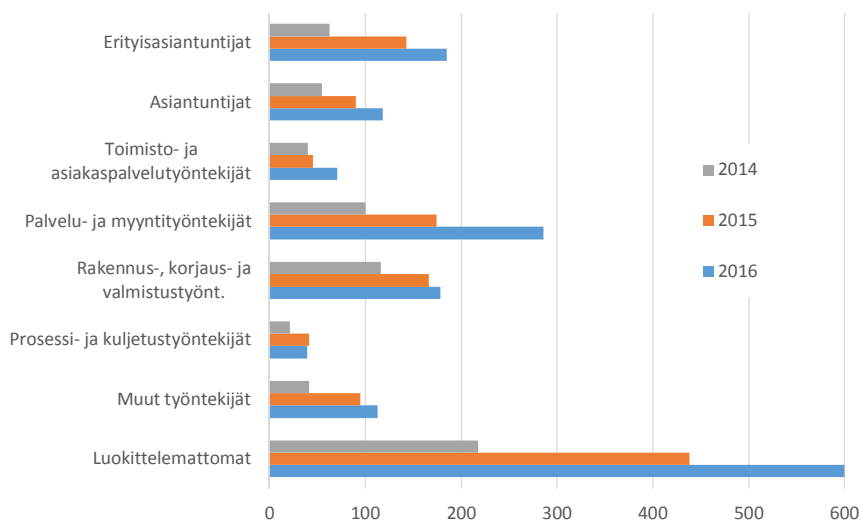

Alle 30-vuotiaista työttömistä vajaa viidennes oli pitkäaikaistyötön. Vuoden 2016 lopussa Helsingissä oli 8 370 alle 30-vuotiaasta työtöntä ja heistä 1 600:lla työttömyys oli kestänyt yhtä jatkoisesti vähintään vuoden. Nuorten kohdalla pitkäaikaistyöttömyys oli harvinaista vielä muutama vuosi sitten. Vuosina 2014–2016 se on kasvanut rajusti, vuoden 2016 lopussa alle 30-vuotiaita pitkäaikaistyöttömiä oli kolmannes enemmän kuin vuotta aiemmin. Nuorten kohdalla pitkäaikaistyöttömiksi ovat päätyneet erityisesti ammattiryhmiin luokittelemattomat, eli henkilöt joilla ei ole edellistä ammattia tai ammatillista koulutusta.

Kuvio 8. Alle 30-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien määrä vuoden lopussa 2009–2016 Helsingissä (TEM)

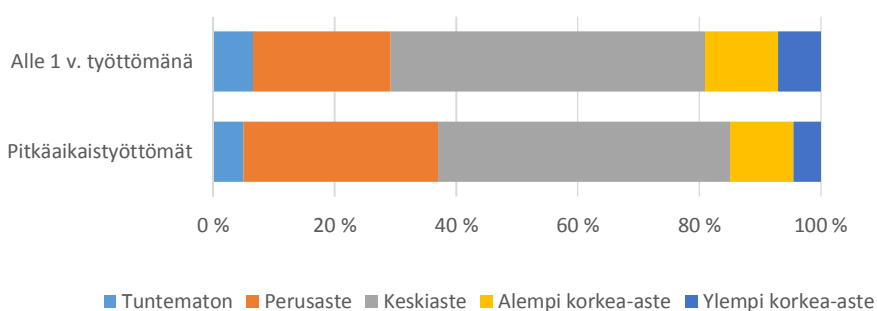

Kuvio 9. Alle 30-vuotiaat pitkäaikaistyöttömät ammattiryhmittäin v. 2014–2016 Helsingissä (TEM)

Alle 30-vuotiaista työttömistä neljäsosalla on vain perusasteen tutkinto, 54 prosentilla keskiasteen, 12 prosentilla alemman ja 7 prosentilla ylemmän korkeakouluasteen tutkinto. Verrattaessa alle vuoden työttömänä olleiden koulutustaustan jakaumaa pitkäaikaistyöttömiin, korostuu pitkäaikaistyöttömien korkeampi perusasteen suorittaneiden osuus, 32 prosenttia. Alemman tai ylemmän korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli alle vuoden työttömänä olleissa 19 prosenttia ja pitkäaikaistyöttömissä 15 prosenttia.

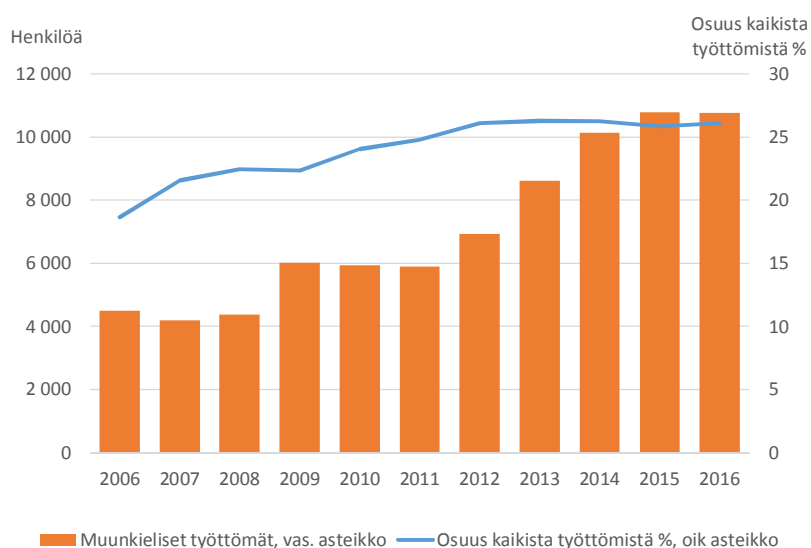
Kuvio 10. Alle 30-vuotiaiden työttömien koulutusjakauma työttömyyden keston mukaan v. 2016 (TEM)

Muun kieliset työttömät

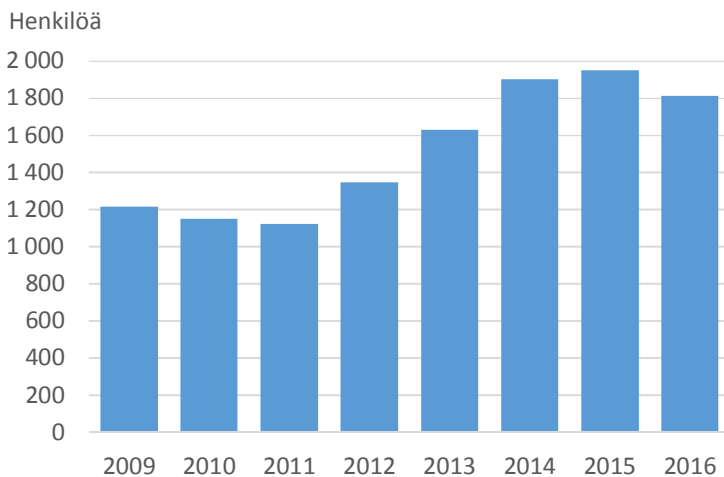
Vuoden 2016 lopussa Helsingin reilusta 41 000 työttömästä 26 prosenttia puhui äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia. Muun kielisiä työttömiä oli 10 800, ja määrä oli sama kuin vuotta aiemmin. Pidempää aikajännettä tarkasteltaessa muun kielisten työttömien määrä on kasvanut voimakkaasti, vuoden 2009 lopusta yli 80 prosentilla. Heikon taloustilanteen ja ulkomaalaistaustaisten hauraamman työmarkkina-aseman lisäksi tätä selittää myös Helsingin saama väestökasvu maahanmuuton seurauksena. Vaikka muun kielisten työttömien määrä on noussut, on heidän osuutensa kaikista Helsingin työttömistä säilynyt ennallaan vuodesta 2012. 39 prosenttia muun kielisistä työttömistä kuului pitkäaikaistyöttömiin; osuus on matalampi kuin koko väestöllä (43 %).

Kuvio 11. Muun kieliset työttömät Helsingissä vuoden lopussa 2006–2016 ja heidän osuutensa kaikista Helsingin työttömistä (TEM)

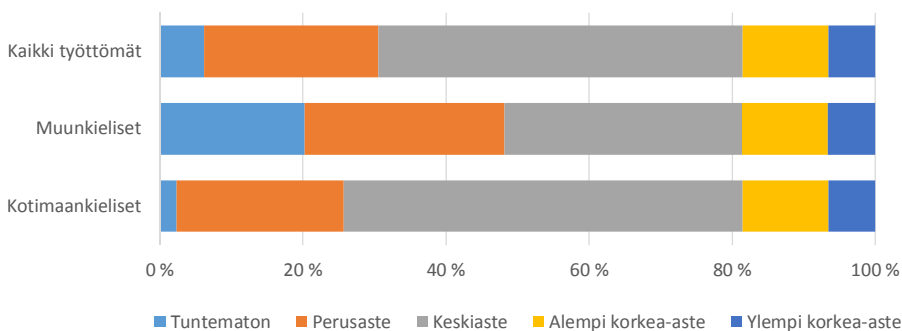
22 prosenttia Helsingin alle 30-vuotiaista työttömistä on muun- kuin suomen- tai ruotsinkielisiä. Muun kielisiä alle 30-vuotiaista oli vuoden 2016 lopussa työttömänä 1 800 henkilöä. Määrä aleni vuosista 2015 ja 2014, mutta on kasvanut verrattuna vuosikymmenen vaihteeseen.

Kuvio 12. Alle 30-vuotiaat muun kieliset työttömät Helsingissä vuoden lopussa 2009–2016 (TEM)

Muun kielisillä koulutustausta poikkeaa kaikista Helsingin nuorista työttömistä sikäli, että viidesosan kohdalla ei ole tietoa koulutuksesta tai tutkinto ei löydy paikkaansa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä. Vain perusasteen ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneita on suurin piirein sama osuus kuin kotimaan kielisillä, mutta keskiasteen tutkinnon suorittaneita on vähemmän. Muun kielisillä nuorilla joka kolmannella on keskiasteen tutkinto ja kotimaankielisillä osuus on 56 prosenttia.

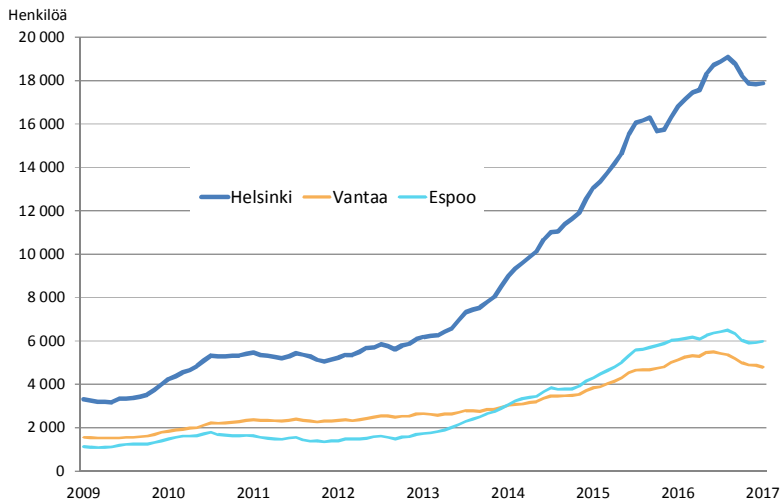
Kuvio 13. Alle 30-vuotiaiden työttömien koulutustaustajakauma äidinkielen mukaan vuoden 2016 lopussa Helsingissä

Pitkäaikaistyöttömyys

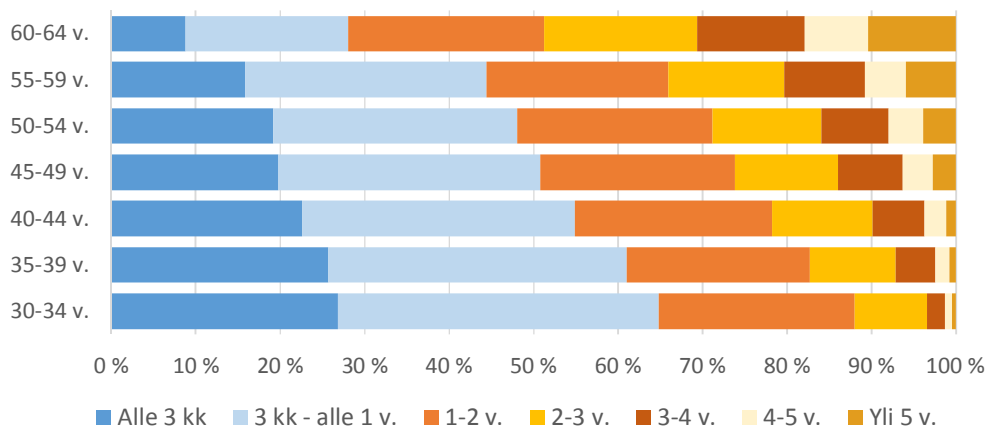
Pitkäaikaistyöttömiksi lasketaan henkilöt, joiden työttömyys on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään vuoden. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi Helsingissä rajusti vuodesta 2013 aina vuoden 2016 loppusyksyyn saakka, kasvuvauhti hidastui vasta vuoden lopussa; vuoden 2016 joulukuussa pitkäaikaistyöttömien määrä oli Helsingissä edelleen 9 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä oli 43 prosenttia ja lukumääräisesti heitä oli Helsingissä 17 800. Tammikuussa 2017 pitkäaikaistyöttömien määrä oli 6 prosenttia edellisvuotta korkeampi. Espoossa ja Vantaalla pitkäaikaistyöttömyyden kasvu taittui vuoden 2016 vaihteessa; pitkäaikaistyöttömiä oli kummassakin kaupungissa pari prosenttia edellisvuotta vähemmän.

Kuvio 14. Pitkäaikaistyöttömien määrä Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla kuukausittain vuosina 2009–2017/1 (TEM)

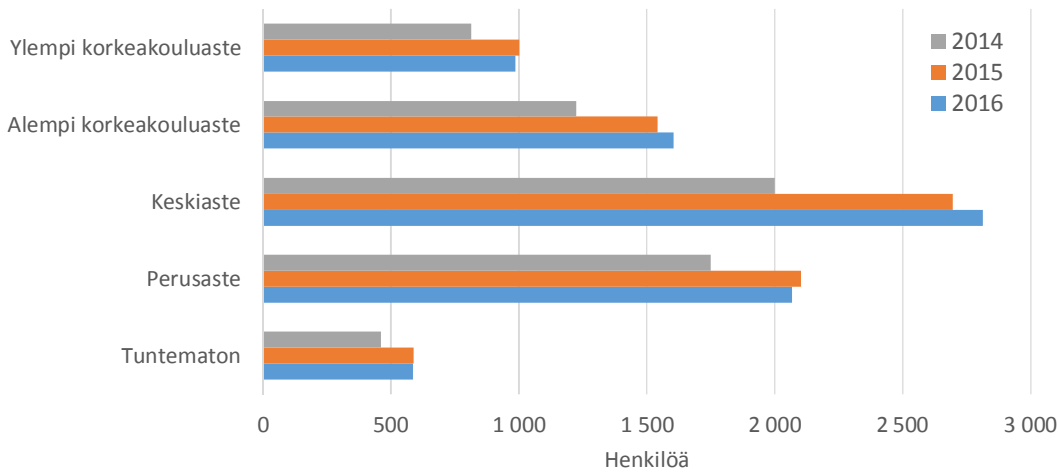
Pitkäaikaistyöttömyyden riski kasvaa iän myötä. 30–34-vuotiaiden ikäryhmässä pitkäaikaistyöttömien osuus on 35 prosenttia kaikista työttömistä, 40–44-vuotiailla se on 45 prosenttia, 50–54-vuotiailla 52 prosenttia ja 60–64-vuotiailla 72 prosenttia.

Kuvio 15. Työttömät Helsingissä työttömyyden keston mukaan ikäryhmittäin vuoden 2016 lopussa (TEM)

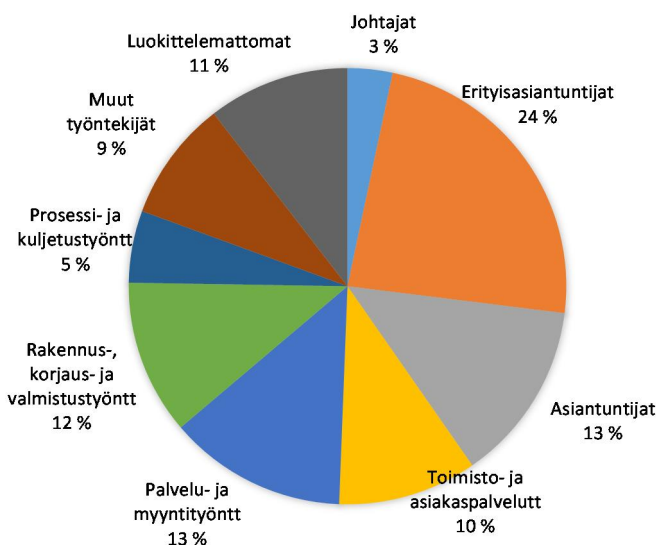
Yli 50-vuotiaita työttömiä oli Helsingissä vuoden 2016 lopussa 13 600, ja heistä 60 prosenttia oli ollut työttömänä vähintään vuoden. Yli 50-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien koulutustaustajakauma on laava; neljäsosalla on korkeintaan perusasteen tutkinto, kolmasosalla keskiasteen tutkinto ja kolmasosalla alempi tai ylempi korkeakouluasteen tutkinto. 7 prosentilla koulutustausta oli tuntematon. Vuodesta 2014 vuoteen 2016 pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi reilusti kaikilla koulutustaustoilla; sen sijaan vuodesta 2015 alkaen on tapahtunut myönteistä kehitystä. Viimeisen vuoden aikana työttömien määrä aleni hivenen perusasteen ja ylempään korkeakouluasteen tutkinnon suorittaneilla yli 50-vuotiaalla pitkäaikaistyöttömillä.

Kuvio 16. Yli 50-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien määrä koulutustaustan mukaan v. 2014–2016 (TEM)

Pitkäaikaistyöttömien ammattirakenne on yli 50-vuotiailla varsin monipuolinen. Kaksi viidesosaa heistä kuului johtajien, erityisasiantuntijoiden tai asiantuntijoiden ammattiryhmään. Toimisto- ja asiakaspalvelu-, palvelu- ja myyntityö- sekä rakennusalan työntekijöiden osuudet olivat 10 prosentin tuntumassa. Joka kymmenes kuului ammatiltaan luokittelemattomien ryhmään.

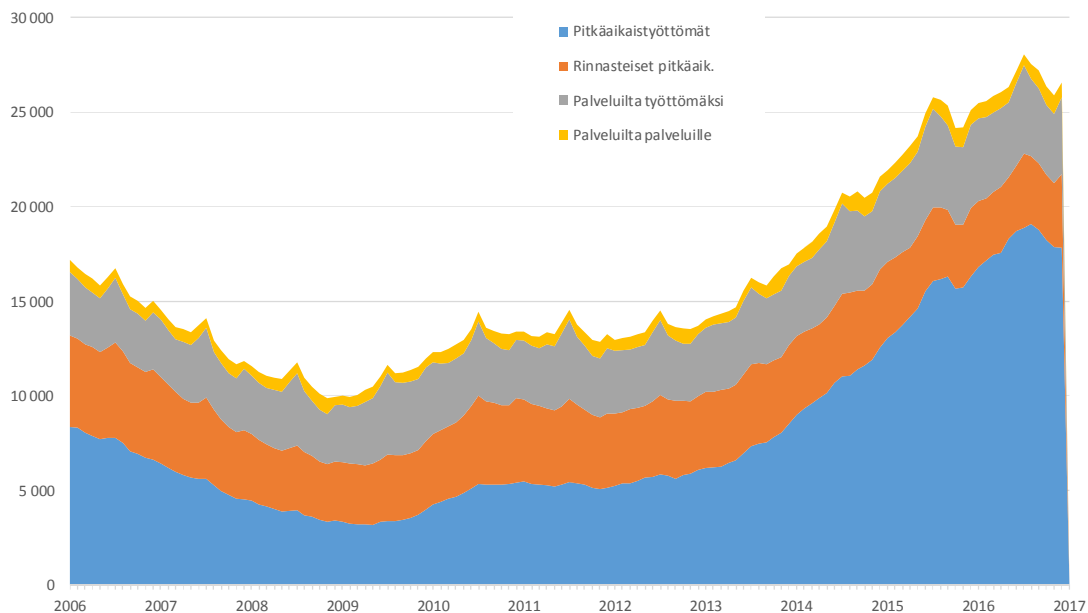
Kuvio 17. Yli 50-vuotiaat pitkäaikaistyöttömät ammattiryhmittäin Helsingissä vuoden 2016 lopussa (TEM)

Vaikeasti työllistyvät työnhakijat

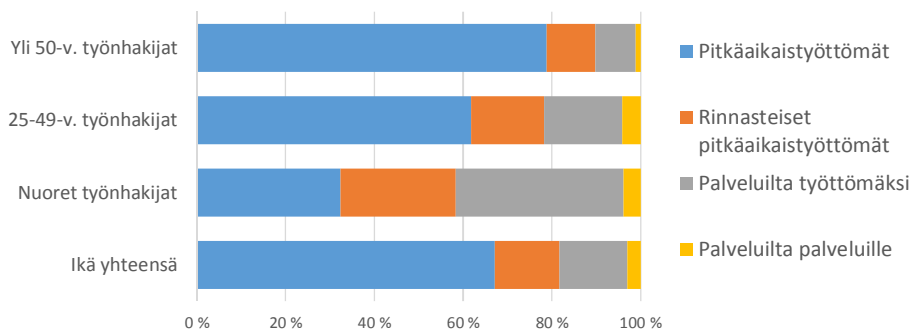
Työttömyyden pitkittymisen tarkastelussa on hyvä huomioida toistuvat työttömyysjaksot. Työ- ja elinkeinoministeriö tilastoi vaikeasti työllistyviä työnhakijoita, joihin lasketaan pitkäaikaistyöttömien lisäksi rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät, työvoimahallinnon palveluilta suoraan työttömäksi siirtyneet sekä palveluilta vastaavilla palveluille siirtyneet. Pitkäaikaistyöttömäksi lasketaan yli vuoden yhtä jatkoisesti työttömänä olleet. Rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät ovat puolestaan olleet 16 kuukauden aikana työttömänä vähintään vuoden, eli työttömyys on keskeytynyt työllistymisen, opiskelun tai muun syyn takia väliaikaisesti, mutta jatkunut pian uudelleen. Palveluilla tarkoitetaan tässä yhteydessä työvoimahallinnon palveluita, kuten palkkatukityötä, työkokeilua, työvoimakoulutusta, valmennusta tai muita palveluita, esim. omaehtoista opiskelua.

Kuvio 18. Vaikeasti työllistyvät työnhakijat Helsingissä 2006–2016 (TEM)

Vuoden 2016 lopussa Helsingissä oli kaikkiaan 26 600 vaikeasti työllistyvää työnhakijaa. Vuoden 2010 lopussa määrä oli 13 000 henkilöä pienempi. Ikääntyneille työttömille on tarjolla vähemmän työvoimahallinnon palveluita tai työpaikkoja kuin nuoremmille. Kun tarkastellaan vaikeasti työllistyvien eri osa-alueita ikäryhmittäin, havaitaan, että pitkäaikaistyöttömistä 80 prosenttia on yli 50-vuotiaita. Alle 25-vuotiaat ovat määräraikaisten työsuhteiden vuoksi ajoittain työllisinä, ja he osallistuvat muita ikäryhmiä useammin työvoimahallinnon palveluihin; tämä näkyy nuorten korkeana osuutena rinnasteisten pitkäaikaistyöttömien sekä palveluilta työttömäksi joutuneiden ryhmissä.

Kuvio 19. Vaikeasti työllistyvät ikäryhmittäin vuoden 2016 lopussa (TEM)

Helsingin työllisyshoito vuonna 2016 ja merkittävimpiä toimintaympäristön muutoksia

Vuoden 2016 aikana toteutettiin jo syksyllä 2015 aloitettu työllisyshoidon kokonaisuudistuksen valmistelu siten, että uudistus voitiin saattaa kokonaisuudessaan voimaan vuoden 2017 alusta. Työllisyshoidon uudistuksen tavoitteina on parantaa työllisyshoidon palveluiden saatavuutta ja vaikuttavuutta. Useat eri palvelut kootaan yhteen selkeämmiksi palvelukokonaisuuksiksi. Palvelukokonaisuuksia yhdistetään myös hallinnollisesti ja vahvistetaan kaupunginkanslian elinkeino-osaston ohjausvaikutusta työllisyyspalveluihin niin strategisesti kuin operatiivisesti. Vuoden 2016 alusta siirrettiin osana uudistusta työmarkkinatuen kuntaosuus kanslian budjettiin ja valmisteltiin nuorten yhteistä palvelukokonaisuutta sekä aikuisten palvelujen kokonaisuutta yhdessä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa. Uudistuksen myötä sosiaali- ja terveystieteiden osasto siirrettiin uuteen kokonaisuuteen kanslian työllisyyspalveluihin työpäivätoiminta sekä nuorten työhönohjauksen työkuratoritoiminta. Kaupunginkanslia ja opetusvirasto ovat valmistelleet kevään 2016 aikana työllisyshoidon kokonaisuudistuksen mukaisesti työttömille suunnattujen palvelujen, tarkemmin palkkatuetun oppisopimuksen, suomen kielen koulutuksen sekä lyhytkoulutusten ja kurssien järjestämistä vastaavan siirtoa kaupunginkansliasta opetusvirastoon.

Työllisyshoidolle merkittävän lähiaikojen epävarmuustekijän muodostaa tuleva sote- ja maakuntauudistus. Tämän hetken tiedon mukaan toimintaympäristöön on tulossa sekä hallinnollisia, lainsäädännöllisiä että tuotantotapoihin liittyviä muutoksia.

Valtio on siirtämässä tällä hetkellä vastuullaan olevia TE-toimistojen ja ELY-keskusten palveluiden järjestämistä vastaavaa maakuntiin – ja Uudellamaalla pääkaupunkiseudun kaupunkien ja muun Uudenmaan kuntien kuntayhtymään vuoden 2019 alusta alkaen. Muutoksella ei ole vaikutusta kuntien yleiseen toimialaan, mutta se tuo käytännössä kuntayhtymän kautta pääkaupunkiseudun kaupunkien järjestämistä vastaavalle välillisesti ne palvelut, joista muualla maassa vastaavat maakunnat. Rahoitus palveluihin tulee myös Uudellamaalla valtiolta, kuten se muualla maassa tulee maakunnilta. Tavoitteena on mahdollistaa kaupunkien palveluiden entistä parempi integraatio alueellisiin/maakunnallisiin palveluihin.

Kyseessä ei ole pelkästään palveluiden ja vastuun siirto, vaan samalla myös muuta palvelurakenteeseen ja palveluiden tuottamiseen liittyviä rakenteita uudistetaan. Merkittävimpänä on järjestämisen ja tuottamisen erottaminen sekä palveluiden tuottamiseen liittyvä yhtiöittämis- ja kilpailuttamisjärjestelmä. Mahdollinen tuleva

kuntayhtymä ei voi hankkia palveluita omilta yhtiöiltään kuin markkinapuutetilanteessa. Se ei voi myöskään tehdä suoraan hankintoja niiltä kuntien omistamilta yhtiöiltä, joilla on sidosyksikköasema.

Muutos palveluiden tuottamisen ja järjestämisen erottamisessa ja yhtiöittämissä on kuitenkin niin merkittävä, että se on syytä huomioida etenkin, jos Uudenmaan erillisratkaisu toteutuu. Käytännössä tämä voi tarkoittaa, että siirtäessään palveluita mahdolliseen kuntayhtymään on kaupungin yhtiöitettävä omia palveluitaan tai määriteltävä ne siten, että ne ovat viranomaistyötä, jota ulkoistamispakko ei koske. Erillisratkaisu jättää nykyisenlaisena oven auki myös sille, että Helsinki tuottaa työllisyyspalvelut itse osana omaa organisaatiotaan, kuten tähänkin asti.

Uudistuksessa palvelukokonaisuuden nimeksi on muotoutumassa kasvupalvelut nykyisen julkisten työllisyys- ja yrityspalveluiden sijaan. Uudistuksessa viranomaistehtäviä karsitaan ja niiden määrän arvioidaan vähenevän 25 - 33 prosenttiin nykyisestä. Esimerkiksi työllisyysetuksien maksamiseen liittyvät lausunnot ovat siirtymässä tämän hetken aikataulun mukaan pois nykyiseltä TE-toimistolta vuoden 2018 alussa etuuksien maksajille eli KELAlle ja työttömyyskassoille. Myös osaa vähäisistä tuista ollaan uudistamassa siten, että niitä voivat maksaa yksityiset yritykset.

Uudistusten kanssa samaan aikaan valtiontalouden kehyksissä kasvupalveluihin osoitetut määrärahat ovat vähentymässä noin neljänneksellä. Tämä tuo uudistukseen suuren haasteen, koska lakiluonnosten arvioiden mukaan toimintamallin, jossa palveluiden tuotanto on ulkoistettu, vaikutuksia ”ei voida tietää ennakolta”. Muutosten läpivienti pienentyvin resurssein tulee olemaan erittäin vaikeaa. Uudenmaan väestötiheys, palveluiden volyyymi sekä lukuisat potentiaaliset kasvupalveluiden tuottajat tekevät uudistuksen negatiiviset vaikutukset ja riskit Uudellamaalla kuitenkin muuta maata pienemmiksi.

Työllisyyspalveluiden järjestämiseen vaikuttaa myös se, että sosiaali- ja terveystyöpalvelut ovat siirtymässä maakuntien vastuulle vuoden 2019 alussa. Käytännössä tämä tarkoittaa nykyisen lainsäädännön valossa, että kuntien rooli TYP-palvelussa on myös siirtymässä maakunnille. Tosin TYP-palvelun tulevaisuus on vielä epäselvä tällä hetkellä, koska se ei sovi hyvin malliin, jossa yksityiset palveluntuottajat vastaavat palveludentuotannosta. Myös kuntouttava työtoiminta on sosiaalipalvelu ja sen asema uudistuksessa on epävarma. Kuntouttavan työtoiminnan tulevaisuutta osana tulevaa palvelurakennetta selvitetään ja on mahdollista, että nykyisenkaltainen kuntouttava työtoiminta päättyy. Lisäksi kuntien työmarkkinatuen kuntaosuuden tulevaisuutta selvitetään. Linjauksia työmarkkinatuen kuntaosuudesta ollaan saamassa hallituksen puoliväliriihessä huhtikuun viimeisellä viikolla.

Sote-palveluiden siirtyminen maakuntaan vaikuttaa myös kunnan palkkatukityöllistämiseen. Noin puolet kunnan palkkatukipaikoista on Soten paikkoja.

Helsingin kaupungin työllisyydenhoidon palvelut 2016

Työllisyydenhoidon kohderyhmät

Kokonaisvastuu työllisyydenhoidosta on valtiolla ja käytännössä sitä toteuttaa TE-hallinto. TE-hallinto vastaa palveluiden myöntämisestä ja järjestämisestä työttömille. Viime vuosina kuntien roolia työllisyydenhoidossa on lisätty. Helsingin kaupungin työllisyydenhoidon kohderyhmät ovat:

1. Nuoret alle 30-vuotiaat

- Perustuu Nuorten yhteisötakuuseen, josta on valtakunnallinen poliittinen tahtotila. Nuorisotakuusta ja sen toteuttamisesta ei ole suoria lakeja. Valtio ohjaa toimintaa rahoituksella, mutta valtaosa toiminnasta perustuu vapaaehtoisuuteen ja yhteistyöhön kuntien, valtion ja muiden toimijoiden kesken.

2. Yli 300 päivää passiivista työmarkkinatukea saaneet

- Perustuu kunnan maksuosuuteen yli 300 päivää passiivista työmarkkinatukea saaneista. Kunta joutuu maksamaan puolet yli 300 ja 70 prosenttia yli 1 000 päivää työmarkkinatukea saaneiden työttömyyspäiviä, jolloin he eivät ole aktivointipalvelussa tai työssä. Maksuosuus perustuu työttömyysturvalakiin. Ohjausmekanismi on taloudellinen. Maksuosuutta on mahdollista pienentää tarjoamalla työtä ja aktivointipalveluita.

3. TYP-kriteerit täyttävät pitkäaikaistyöttömät

- Perustuu lakiin työvoiman palvelukeskuksista. Työvoiman palvelukeskuksissa edistetään moniammatillisen asiakaspalvelun keinoin yhdessä asiakkaan kanssa hänen työllistymismahdollisuuksiansa. Taustaorganisaatioina työvoiman palvelukeskus Duurissa ovat Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus, Uudenmaan TE-toimisto ja Kela.

4. Maahanmuuttajat

- Perustuu paikalliseen poliittiseen tahtotilaan parantaa maahanmuuttajien asemaa työmarkkinoilla ja ehkäistä syrjäytymistä.

5. Työllistämismääräysten perusteella työllistettävät

- Perustuu lakiin julkisesta työvoima – ja yrityspalvelusta. Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneelle työttömälle työnhakijalle turvataan mahdollisuus työllistymistä edistävään kuntoutukseen tai työvoimakoulutukseen, jos hänen oikeutensa työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan johdosta hänen täytettyään 57 vuotta, mutta ennen kuin hän täyttää 60 vuotta. Jos työtöntä työnhakijaa ei voida työllistää avoimille työmarkkinoille eikä hänelle voida järjestää soveltuvaa työvoimakoulutusta tai kuntoutusta, hänen kotikuntansa on työ- ja elinkeinotoimiston osoituksesta järjestettävä hänelle työntekomahdollisuus kahdeksan kuukauden ajaksi (työllistämismääräys).

Palkkatukityö

Palkkatuetun työn tavoitteena on työllistyminen avoimille työmarkkinoille joko kaupungille tai muulle työnantajalle. Palkkatuetussa työssä olevan jatkotyöllistymistä tuetaan antamalla mahdollisuus osallistua työaikana työllistymistä edistäviin koulutuksiin sekä palkkatukityössä aloittaneille tarkoitettuihin infotilaisuuksiin.

Vuoden aikana helsinkiläisiä työttömiä työllistettiin noin 4 595 palkkatukikuukaudeksi. Palkkatuetussa työssä aloitti yhteensä 1 055 henkilöä. Veloitetyöllistettyjä aloittaneista oli 204 (19,3 %). Palkkatukijakson pituus on kuusi kuukautta yhtä työllistettyä kohden. Eniten palkkatukijaksoja tarjosivat sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus 558 jaksoa ja varhaiskasvatusvirasto 143 jaksoa. Seuraavina tulivat nuorisotietokeskus (88), kaupunginkirjasto (41) ja kulttuurikeskus (37). Lähes kolmannes kaikista palkkatukijaksoista oli hoitoalan avustavia tehtäviä joko sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa tai varhaiskasvatusvirastossa (yhteensä 315 palkkatukijaksoa). Aloittaneista naisia oli reilu puolet (58 %). Alle 30-vuotiaiden osuus oli 27 % ja yli 50-vuotiaiden 36 %. Aloittaneiden keskimääräinen ikä oli 42 vuotta.

Helsinki-lisä

Kaupunginhallitus päätti loppuvuodesta 2015 muuttaa Helsinki-lisän myöntämisperusteita EU:n ryhmäpoikkeusasetuksen sekä kansallisen palkkatukilainsäädännön noudattamiseksi. Muutoksen yhteydessä Helsinki-lisän kestoja rajattiin vuodelle 2016 merkittävästi ja lisä jaoteltiin kahteen erilliseen tukimuotoon: kaikille haettavissa olevaan Rekrytointitukeen sekä pääasiassa yhdistystoiminnalle suunnattuun Työllistämistukeen. Kaupunginhallitus edellytti muutoksen yhteydessä myös Helsinki-lisän arviointia sekä raportointia painottuen lisän vaikuttavuuteen työllisyydenhoidossa. Arviointia toteutettiin mm. kyselytutkimuksen sekä avainlukuanalyysin avulla. Alkuvuonna lanseerattiin myös työttömälle henkilölle lähetettävä Helsinki-lisä –seteli, joka kertoo vastaanottajalleen tämän olevan kelpoinen Helsinki-lisätuettuun työsuhteeseen.

Helsinki-lisää myönnetään enintään kahdeksan kuukauden ajaksi helsinkiläisille yhdistyksille, säätiöille ja yrityksille niiden palkatessa pitkäaikaistyöttömän tai henkilön, jonka vamma tai sairaus vaikeuttaa työnsaantia. Lisäksi Helsinki-lisää voidaan maksaa alle 30-vuotiaan nuoren palkkauskustannuksiin kun työttömyyden kesto on vähintään kuusi kuukautta. Työjakson aikana työtön henkilö saa uutta työkokemusta ja voi päivittää osaamistaan. Tavoitteena on, että henkilö sijoittuu työjakson jälkeen avoimille työmarkkinoille tai opiskeluun. Helsinki-lisä on yhdistettävissä TE-toimiston myöntämään palkkatukeen. Vuoden aikana Helsinki-lisä-avustuksia myönnettiin 478 pitkäaikaistyöttömän, vajaakuntoisen tai alle 30-vuotiaan nuoren palkkauskustannuksiin. Tukea sai 66 yhdistystä sekä 83 yritystä. Kokonaisuudessaan Helsinki-lisää myönnettiin vuoden aikana 1,85 M€ budjetin ollessa 3,4 M€. Käyttöasteeksi tuli täten noin 55 %. Käyttöaste putosi huomattavasti edellisvuoden vastaavasta johtuen pääasiassa myöntämisperusteiden uudistamisen yhteydessä tehdyistä rajauksista tukikauden pituuteen sekä vaatimukseen työttömyyden kestosta. Myönnetystä Helsinki-lisästä työllistämistuen kokonaisuus oli 1,57 M€ (84,5 % myönnetystä tuesta), rekrytointituen kokonaisuus oli 0,25 M€ (13,2 %), ja palkkion kokonaisuus puolestaan 36 000 € (2,3 %). Rekrytointitukea myönnettiin yhteensä 76 toimijalle, joista 62 yritystä, 14 yhdistystä. Työllistämistukea myönnettiin yhteensä 81 toimijalle, joista 23 yritystä, 58 yhdistystä.

Helsinki-lisän uudistaminen vuodelle 2017 sisältää ehdotuksena tukijakson pidentämisen kummassakin tukimuodossa kymmenen kuukauden mittaiseksi sekä palkkiomenettelyn uudistamista. Lisäksi työttömien henkilöiden kohderyhmiin ehdotettiin laajennuksia pudottamalla vaatimusta 30 vuotta täyttäneiden työttömyyden kestosta ja sisällyttämällä kohderyhmään erityisryhmiä kuten velvoitetyöllistettävät sekä työllisyydenhoidon kokeilujen asiakkaat. Tavoitteena vuodelle 2017 on nostaa Helsinki-lisän käyttöastetta ja pyrkiä kohdentamaan sitä kasvavissa määrin yritysten käyttöön rekrytointituen muodossa.

Työkokeilu

Työkokeilu on TE-hallinnon palvelu, joka tukee työnhakijan ammatinvalintaa tai paluuta työ-markkinoille. Työkokeilua voidaan käyttää myös ammatillisen kuntoutuksen palveluna työkyvyn selvittämiseksi. Tavoitteena on selvittää asiakkaan kiinnostusta ja soveltuvuutta johonkin am-mattiin tai mahdollisuutta palata työelämään. Työkokeilusopimuksen solmivat TE-toimisto, työkokeilija ja kaupungin työnantajavirasto.

Vuoden aikana työkokeilussa aloitti 758 henkilöä. Työkokeilujaksoja oli yhteensä 836. Yhden jakson pituus vaihteli yhdestä kuuteen kuukauteen. Aloittaneiden määrän putosi edellisvuoden verrattuna, koska TE-toimiston palkkatukimäärärahat riittivät koko vuodelle eikä loppu-vuoden palkkatukijaksoja tarvinnut korvata työkokeilulla. Yhteensä 286 ilmoitettua työkokeilu-paikkaa jäi täyttämättä. Maahanmuuttajille tarkoitettussa TKP-mallissa (työkokeilu-kielikoulutus-palkkatuki) kaupungilla aloittaneita oli yhteensä 159

henkilöä vuonna 2016. Työ-kokeilussa aloittaneiden keskimääräinen ikä oli noin 33 vuotta. Nuoria (alle 29-vuotiaita) oli yhteensä 373. Työkokeilijoista 90 (12 %) oli ns. kuntaosuuslistalla (maksettu työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 300 päivän ajalta). Työkokeilu ei siis olennaisesti vähentänyt Helsingin kaupungin kuntaosuusmaksuja.

Oppisopimus- ja rekrykoulutukset

Oppisopimus- ja rekrykoulutusten tavoitteena on työttömien tai työttömyysuhan alaisten helsinkiläisten mahdollisuus työllistyä kaupungin palvelukseen koulutuksen jälkeen. Vuoden aikana oppisopimuksella opiskeli yhteensä 252 opiskelijaa. Aloittaneita oli 78 ja oppisopimuksesta valmistui 119. Valmistuneista vähintään 83 (73 %) jatkoi kaupungin palveluksessa joko toistaiseksi voimassa olevassa tai määräaikaisessa työsuhteessa kolme kuukauden kuluessa oppi-sopimuksen päättymisestä. Lisäksi vuoden aikana päättyi yksi ammattiin johtanut rekrykoulutus sekä käynnistyi kaksi lähihoitajan oppisopimukseen johtavaa rekrykoulutusta. Vuodesta 2017 lähtien työttömien oppisopimuskoulutuksen koordinoinnista vastaa kokonaisuudessaan Stadin Aikuisopisto.

Työllistymistä edistävät kurssit

Kaupungilla palkkatuetussa työssä ja työkokeilussa olevat henkilöt kutsutaan työsuhteen alussa infotilaisuuksiin. Vuonna 2016 info-tilaisuuksia pidettiin kohderyhmittäin: aikuisille, nuorille sekä maahanmuuttajille, jotta ne palvelisivat paremmin asiakkaita ja jotta kaupungin tarjoamia palveluita voisi kohdistaa tehokkaammin. Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 39 infotilaisuutta, niistä 19 palkkatukityössä aloittaneille ja 20 työkokeilussa aloittaneille. Vuoteen 2015 verrattuna työkokeiluinfojen määrä suhteessa palkkatuki-infojen määrään kasvoi reilusti. Infotilaisuuksiin osallistui 1 143 henkilöä. Tilaisuuksissa kerrottiin Helsingin kaupungista työnantajana sekä työkokeilu- ja palkkatukijakson aikana tarjolla olevista ammatillista kehittymistä tukevista ja työnhakuvalmiuksia parantavista koulutuksista ja kursseista. Näitä työllisyshoidon palveluita ovat työnhakuvalmennukset, ATK-koulutukset, hygienia- ja anniskelupassikoulutus, tulityö- ja työturvallisuuskorttikoulutus, järjestyksenvalvojakoulutus, EA-kurssit sekä maahanmuuttaja-asiakkaille tarkoitetut suomen kielen kurssit. Uutena koulutuksena järjestettiin asiakaspalvelu ja työelämän pelisäännöt -koulutusta. Asiakkailta on myös ollut mahdollisuus osallistua muihin työllistämistä edistäviin yksilön tarpeisiin yksittäisinä paikkoina hankittuihin koulutuksiin sekä uravalmennukseen.

Ammatillista kehittymistä tukeviin ja työnhakuvalmiuksia parantaviin koulutuksiin oli vuonna 2016 varattu 300 000 euroa. Kurssuja järjestettiin yhteensä 102, joista vakiolyhytkurssuja 74 ja räätälöityjä vakiokurssuja 28 sekä muita asiakkaiden tarpeisiin räätälöityjä kurssuja 15. Yhteensä em. kurseille osallistui 1 074 asiakasta. Edellisen lisäksi asiakkaiden tarpeisiin hankittiin myös muista työllistämistä edistävästä koulutuksista 226 yksittäistä koulutuspaikkaa joissa opiskeli 173 asiakasta. OIVA:n järjestämiin atk-koulutuksiin osallistui 44 asiakasta. Elokuussa otettiin käyttöön sähköinen ilmoittautumisjärjestelmä, jonka ansiosta ilmoittautuminen muuttui sujuvammaksi ja nopeammaksi. Järjestelmässä on ajantasainen paikka- ja aikatieto sekä reaaliaikainen tieto jäljellä olevista paikoista kursseilla.

Työllistymistä edistävien kurssien lisäksi kaikki kaupungilla työkokeilussa tai palkkatuetussa työssä olevat maahanmuuttajat voivat osallistua kaupunginkanslian työllisyyspalveluiden järjestämiin suomen kielen koulutuksiin. Suosituksena on, että suomen kielen koulutukseen osallistuminen mahdollistetaan työajalla muun muassa laatimalla työvuorolistat siten, että koulutusten vaatima aika huomioidaan. Koulutusten pääpaino on työelämässä tarvittavan suomen kielen opiskelussa. Sopivaan kielikoulutukseen ohjaamisen tueksi on kehitetty asiakkaiden testausjärjestelmä ennen koulutuksen alkua. Suomen kieltä huonosti osaaville suomen kielen opiskelu integroituu osana työkokeilua pakollisena toimenpiteenä.

Maahanmuuttajakielikoulutukseen järjestämiseen oli käytettävissä 500 000 euroa. Vuoden aikana järjestettiin sekä suomen kielen testausta että suomen kielen koulutusta. Testausta järjestettiin jotta asiakas saisi opiskella mahdollisimman hänelle sopivammalla suomen kielen kurssilla. Testaukseen on osallistunut 481 asiakasta. Suomen kielen koulutusta järjestettiin 94 kurssilla 698 osallistujalle. Vuoden 2017 alusta lukien työllistymistä edistävien koulutusten järjestämisvastuu on siirtynyt Stadin Aikuisopistolle.

TKP-malli

Vuoden aikana pilotoitiin maahanmuuttajille suunnattu työkokeilun, kielikoulutuksen ja palkkatukityön yhdistävä TKP-malli. TKP-mallia on toteutettu kaupungilla ja yksityisellä/kolmannella sektorilla ja mallissa on aloittanut 191 asiakasta, joista 32 asiakasta on aloittanut joko kolmannella sektorilla tai yksityisellä työnantajalla.

TKP-malli kasvattaa samanaikaisesti vieraskielisten asiakkaiden työelämässä ja opinnoissa vaadittavaa suomen kielen taitoa, työelämätaitoja ja työkokemusta. Työkokeilun aikana opiskellaan suomea päivästä kahteen viikossa ja palkkatukityön aikana asiakas jatkaa kielen opiskelua kolme tuntia viikossa. TKP-palvelun aikana asiakkaan tavoitteena on saavuttaa suomen kielen tason, jolla hän voi hakeutua opiskelemaan suomenkieliseen tutkintoon johtavaan koulutukseen (suomen kielen taitotaso B2) tai työllistyä avoimille työmarkkinoille.

Respa

Kaupunginhallitus myönsi vuonna 2012 Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina juhluvuoden erillismäärärahaa 10 miljoonaa euroa nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn. Alun perin kolmivuotiseksi suunnitellun Respa-hankkeen ja nuorisotakuun toteuttamiseksi kohdennettiin tästä määrärahasta 5 185 000 euroa.

Vuoden 2016 aikana Respaan ohjautui 1 211 asiakasta. Päättyneistä asiakkuuksista 41,4 % päätettiin työhön ja 15,6 % koulutukseen. Respa -hanke päättyi vuoden 2016 loppuun, mutta toimintamallin mukaisesti kahdeksan uravalmentajaa jatkaa Nuorten työllisyyspalveluiden tiimi 2:n vahvuudessa vuoden 2017 loppuun. Respan toimintamallista saatuja kokemuksia on hyödynnetty työllisyysneuvonhoidon nuorten palvelukokonaisuuden suunnittelussa.

Ohjaamo Helsinki

Ohjaamo Helsinki on monialainen palvelukokonaisuus, jossa alle 30-vuotiaat nuoret aikuiset saavat yhdestä paikasta neuvontaa sekä tarvitsemansa yksilöllisen tuen. Kolmivuotisen ESR-rahoituksen avulla Ohjaamoja pilotoidaan valtakunnallisesti ja kehitetään palvelumallia työn ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille.

Vuosi 2016 oli Ohjaamo Helsingin ensimmäinen kokonainen toimintavuosi Ohjaamon omissa toimitiloissa. Neuvontaan tehtiin yhteensä 8 173 asiakaskäyntiä. Useimmiten nuoret tulevat neuvontapalveluun kysymään työstä (38 %) tai koulutuksesta (29 %). Nuorelle varataan aika silloin, kun tilannetta on syytä selvittää kokonaisvaltaisesti ja aikaa tarvitaan neuvontakäyntejä enemmän. Työllistymisen tai koulutukseen pääsemisen lisäksi terveyteen ja hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyvät tavoitteet ovat ohjaustyön ytimessä. Pidemmässä ohjaussuhteessa aloitti 772 asiakasta, ja lisäksi ohjauksessa oli 200 edelliseltä vuodelta jatkavaa asiakasta. Ohjauskäyntejä ajanvarauksella tehtiin yhteensä 2 867. Ohjaamon toiminnan aikana keskimäärin 77 uutta nuorta on joka kuukausi aloittanut ohjauksessa. Nuorten moninaiset tuen tarpeet ja ongelmien kumuloituminen tulevat esiin moniammatillisen työn laajuutena. Ohjaamo Helsingin ajanvarauskäynneistä 28 prosenttia oli moniammatillisia. Vuoden aikana 403 nuoren ohjausasiakkuus päättyi. Heistä 43 prosenttia aloitti työn tai tutkintoon johtavan koulutuksen. Osalle nuorista luotiin polku kuntoutukseen ja osa kävi ohjauksessa vain saamassa jonkun erityispalvelun, kuten opinto-ohjausta,

oppimisvalmiuksien arviointia tai terveysohjausta ja jatkoi sen jälkeen itsenäisesti tai toisen palvelutahon ohjauksessa.

Työrasti Helsinki

Työrasti Helsinki hankkeen tarkoituksena on tuoda kaupungille nopea työllistämisen toiminta-malli, jossa yhdistyy tehokkaasti yksilöllinen ja pienryhmävalmennus. Hanke toteutetaan vuosina 2016–2018. Helsingin kaupunginkanslia vastaa hankkeesta yhdessä Uudenmaan TE-toimiston kanssa.

Helsingin Työrastin pääasiallisena kohderyhmänä ovat yli 300 päivää passiivista työmarkkinatukea saaneet työttömät helsinkiläiset. Näitä kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajia on ollut vuoden 2016 alusta lukien kuukausittain yli 11 000 henkilöä. Trendi on ollut nouseva jo pidemmän aikaa. Heidän joukostaan Työrasti pyrkii tavoittamaan yli 30-vuotiaat henkilöt, jotka hyötyisivät hankkeesta tarjottavista palveluista. Vuoden aikana Työrastin työelämävalmennuksen aloitti 484 asiakasta. Näistä 214 tavoitettiin asiakaskirjeiden kautta. Muut asiakkaat ilmoittautuivat pääasiassa asiakasinfojen kautta. Infotilaisuuksia pidettiin 22 kertaa 3.5.2016 – 25.10.2016 välisenä aikana. Vieraskielisten osuus aloittaneista oli noin 50 %.

Muu uravalmennus

Kaikilla kaupungilla työkokeilussa tai palkkatuetussa työssä olevilla on mahdollisuus saada ura-valmennusta. Uravalmennus koostuu ryhmä- ja yksilövalmennuksesta ja se on kohderyhmälle työaikaa. Uravalmennuksen tavoitteena on asiakkaan tilanteesta riippuen joko työllistyminen avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen pääseminen. Pienryhmävalmennusta järjestettiin 14 ryhmässä ja ryhmiin osallistui 139 henkilöä, mikä on lähes 70 prosenttia enemmän kuin vuonna 2015. Yksilöohjaustunteja annettiin 55 asiakkaalle, joista 39 oli maahanmuuttajataustaisia. Nykyinen uravalmennus sopimus päättyy 22.2.2017.

Tulevaisuustiski

Vuoden 2016 alusta Tulevaisuustiskin kohderyhmää muutettiin ja palvelu laajennettiin koskemaan alle 30-vuotiaita ilman koulutus- tai työpaikkaa olevia helsinkiläisiä. Aikaisemmin Tulevaisuustiski on palvellut ainoastaan alle 18-vuotiaita nuoria. Tulevaisuustiskiltä saa henkilökohtaista neuvontaa ja ohjausta oman tulevaisuuden suunnitteluun. Palvelun tavoitteena on motivoida ja auttaa löytämään mielekäs opiskelu- tai työpaikka. Ohjaus voi olla lyhyt- tai pitkäkestoista. Pitkäkestoisessa ohjauksessa tehdään tulevaisuudensuunnittelua yhdessä asiakkaan kanssa ja ohjataan tarvittaessa erityispalveluiden piiriin. Vuoden aikana Tulevaisuustiskiltä sai apua 588 nuorta tai nuorta aikuista. Palveluun ohjautettiin nuorisolain mukaisten tiedonsiirtojen, yhteistyökumppaneiden tai oman aloitteen kautta. Lisäksi suuri joukko sai avun tilanteeseensa puhelimitse tai Facebookin kautta. Vuoden 2017 alusta lähtien Tulevaisuustiskin tarjoamat palvelut on sisällytetty osaksi nuorten työllisyyspalvelukokonaisuutta.

Helsingin TYP, Helsingin työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu

Helsingin TYP on Uudenmaan TE-toimiston, Helsingin kaupungin sekä Kelan yhteistyöverkosto. Helsingin TYP:n tavoitteena on edistää työttömien työllistymistä tarjoamalla heille heidän palvelutarpeensa mukaisia julkisia työvoimapalveluita sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelu-ja. Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (1369/2014) astui voimaan 1.1.2015. Vuodelle 2016 uusien asiakkaiden tavoitemääräksi asetettiin 2 500 asiakasta. Vuoden aikana uusien asiakkaiden määrä oli 2 463 ja päättäneiden asiakkaiden osuus oli 1 520. Keskimäärin asiakasmäärä kuukaudessa on ollut noin 4 300 asiakasta. Asiakasvirtaan ovat vaikuttaneet muutokset alueen sosiaalityössä ja sosiaali-ohjauksessa sekä TE-toimistossa. Helsingin TYP toiminta siirtyi 1.1.2017 Kaupunginkanslian alaisuuteen elinkeino-osastolle maahanmuutto- ja työllisyyspalveluihin. Jatkossa alueen sosiaalityö ja sosiaali-ohjaus sekä alueen TE-toimistot voivat myös tehdä asiakkaille aktivointisuunnitelmia ja lähettää sosiaalisen kuntoutuksen paikkoihin. Helsingin TYP tarjoaa jatkossa ensisijaisesti palveluita työttömille, jotka ovat menossa töihin tai koulutukseen tai tarvitsevat syventävää monialaista palvelua.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta on lakisääteistä sosiaalipalvelua, jonka tarkoituksena on parantaa elämänhallintaa, selvittää ja kohentaa henkilön työ- ja toimintakykyä sekä luoda edellytyksiä työllistymiselle. Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään Helsingin omana toimintana Uusix-verstailla, Pakilan työkeskuksessa, avotyötoiminnassa, ryhmätoimintana sekä yksittäispaikoissa ja ostopalveluna. Kuntouttavan työtoiminnan asiakas ei ole työsuhteessa toiminnan järjestäjään.

Vuoden aikana kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 1 791 henkilöä. Sitovana tavoitteena oli 1 800 osallistujaa. Tilastotietoihin ei ehtinyt 19 asiakasta, koska heidän läsnäolotietonsa saatiin myöhässä. Sitovasta tavoitteesta jäätiin yhdeksän asiakkaan verran. Osallistujamäärä kasvoi edellisestä vuodesta 66 asiakkaalla. Asiakkaita saatiin alkuvuodesta hyvin työtoimintaan, mutta loppuvuotta kohden uusien asiakkaiden määrä väheni. Suurimpana syynä tähän oli Helsingin TYP:n siirtymisen valmistelu kaupunginkansliaan. Tämä vaikutti asiakasohjaukseen. Vuoden 2016 aikana TYP keskittyi uusien asiakkaiden palvelutarpeiden arviointiin ja selvittelyyn. TYP:n kokonaisasiakasmäärä kaksinkertaistui ja asiakaskierto nopeutui. Asiakkaiden ohjaamista kuntouttavaan työtoimintaan ei pystytty siinä tilanteessa toteuttamaan suunnitellusti. Vuoden aikana toteutettiin yhteensä 116 187 kuntouttavan työtoiminnan läsnäolopäivää. Sosiaali- ja terveystieteiden työllistymisen tuen yksiköt toteuttivat kuntouttavasta työtoiminnasta valta-osan.

Muu toiminta

Yritysyhteistyön keskeisimpänä tavoitteena on tuottaa erilaisia työmahdollisuuksia avoimilta työmarkkinoilta kaupungin työllisyydenhoidon asiakkaille ja tukea helsinkiläisyrityksiä osaavan työvoiman löytämisessä. Toiminta on hankerahoitteista.

Vuonna 2016 yrityskoordinaattorit tuottivat avoimilta työmarkkinoita 317 (edellisvuonna 130) sellaista työpaikkaa, joihin syntyi työsopimus. Täytettyjä työkokeilupaiikkoja syntyi 243 (edellisvuonna 160). Rekrytointitapahtumien volyymiä kasvatettiin tietoisesti, jotta mahdollisimman monella työtä etsivällä olisi mahdollisuus tavata yrityksiä kasvokkain. Rekrytointitilaisuuksiin osallistui vuoden aikana 1 440 (edellisvuonna 250) henkilöä ja 98 (edellisvuonna 30) yritystä. Yrityskoordinaattoreiden rekrytointineuvontapalvelua käytti 104 (100) yritystä.

Mittava uusi pilotti oli Stadin osaamiskeskus, jota valmisteltiin kaupunkitasoisesti ja johon sijoittui elokuussa kolme kaupunginkanslian työntekijää: yksi yrityskoordinaattori ja kaksi omakielistä (arabia, somali) työelämävalmentajaa nopeuttamaan maahanmuuttajien työelämään siirtymistä. Osaamiskeskuksessa syntyi syksyn 2016 aikana yli 80 työnantajakontaktia, 48 kotovaiheen harjoittelupaikkaa ja 5 työllistymistä. Kanslian työntekijöillä oli noin 130 asiakasta ammattipajoissa ja uravalmennuksessa.

Yritysyhteistyöstä ja Helsinki-lisästä tehtiin yrityksille suunnatut asiakaskyselyt toiminnan kehittämisen perustaksi. Vuoden aikana kehitettiin yrityksille suunnattuja palveluita sekä tiivistettiin yhteistyötä opetusviraston oppisopimuspalveluiden kanssa, jotta näkyminen yrityksille olisi yhtenäisempi.

Vuoden aikana valmisteltiin yhteistyössä Espoon ja Vantaan kaupunkien kanssa korkeakoulutetuille suunnattu työllisyysuhanke Korke – korkea osaamista yrityksiin sekä THL:n ja Vantaan kanssa SIEP-hanke, jossa toteutetaan innovatiivisia työllistämistä tukevia julkisia hankintoja ja työstetään sertifikaattia yhteiskuntavastuulliseen työllistämiseen. Hankkeet alkavat vuoden 2017 aikana.

Euroopan sosiaalirahaston osarahoittama Töissä Suomessa -hanke käynnistyi huhtikuussa 2016. Hanke kehittää pääkaupunkiseudun kansainvälisten asukkaiden työllisyyttä ja kotoutumista edistäviä palveluita ja niiden koordinoitua. Hankkeen päätavoitteena on luoda pääkaupunkiseudulle uudenlainen julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyöhön perustuva palvelumalli ja alusta, International House

Helsinki, joka kokoaa maahanmuuton alkuvaiheen kannalta keskeiset neuvonta- ja viranomaispalvelut saman katon alle. International House Helsinki tarjoaa myös yritysten ja työnantajien käyttöön tietoa alueella asuvista kansainvälisistä osaajista sekä konsultointiapua maahanmuuttajien rekrytointikysymyksissä ja kielikoulutuspalveluissa. Hankkeen toteutukseen osallistuvat Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit, Helsingin seudun kauppakamari, Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ja Moniheli ry.

Hankkeessa käynnistettiin vuoden 2016 aikana mm. Helsingin seudun kauppakamarin koordinoima työnantajien neuvontapalvelu, SAK:n koordinoima maahanmuuttajien työsuhdeneuvontapalvelu, kansainvälisille osaajille suunnattu mentorointiohjelma (EntryPoint) sekä Sino-Talent Finland ry:n ylläpitämä verkkopalvelu helpottamaan Suomessa asuvien kiinalaisosaajien ja yritysten kohtaamista. EntryPoint -mentorointiohjelmaan osallistui vuonna 2016 yhteensä 46 mentorointiparia. Sino-Talent Finlandin verkkopalveluun rekisteröityi vuoden loppuun mennessä noin 250 Suomessa asuvaa kiinalaisosaajaa. Lisäksi hankkeessa järjestettiin mm. neljä työnantajien tietoiskua, 17 työsuhdeneuvonnan tietoiskua, 12 maahanmuuttaja-asiakkaille suunnattua infotilaisuutta, lukuisia hankesuunnitelman mukaisia työpajoja, seminaareja ja muita tilaisuuksia sekä pääkaupunkiseudun venäjänkielisille suunnattua työnhaku- ja urasuunnittelu-neuvontaa. Lisäksi hankkeessa toteutettiin kolme laajaa kyselyä tai selvitystä, joissa kartoitettiin mm. pääkaupunkiseudun venäjänkielisten asukkaiden työllistymiseen liittyviä haasteita sekä yritysten kokemuksia vieraskielisen työvoiman käytöstä.

International House Helsinki (IHH) -palvelumalliin suunnittelu käynnistyi syksyllä viranomais- ja järjestötoimijoista muodostuvan IHH-työskentelyryhmän asettamisella. Ryhmä kokoontui syksyn aikana noin kerran kuussa ja työsti joulukuuhun mennessä esityksen IHH-palvelualustalta tuotettavista viranomaispalveluista. Työskentelyryhmän työskentelyyn osallistuu Uudenmaan TE-toimiston, Kelan, maistraatin, verohallinnon, Maahanmuuttoviraston, Helsingin poliisilaitoksen, Helsingin seudun kauppakamarin, Eläketurvakeskuksen sekä Helsingin kaupungin edustajia.

Hankinnoista Duunia! Helsingin osahankkeen toiminta alkoi tammikuussa 2016. Helsingin osa-hankkeen tavoitteena on toteuttaa 3 – 5 kilpailutusta jossa hyödynnetään työllistämisehtoa ja työllistetään vähintään 20 vaikeasti työllistyvää henkilöä. Välittömien työllisyysvaikutusten lisäksi hankkeessa kehitetään toimintamalli työllistämisehdon käyttöön ja lisätään yritysten tietämystä työllistämisehdosta. Vuoden aikana työllistämisehtoa on käytetty yhteensä kahdeksaan kaupungin omaan hankintaan. Ko. hankintojen avulla luodaan yhteensä 45 – 60 määräaikaista työpaikkaa vaikeasti työllistyville. Hankkeelle on luotu omat www-sivut. Lisäksi hanke on tuottanut sähköistä ja paperista markkinointimateriaalia julkisten hankintojen avulla työllistämisen markkinoimiseksi ja laajemman käyttöönoton tukemiseksi. Työllistämisehdon käyttöä on markkinoitu kaupungin sisällä sekä valtakunnallisesti yhteistyössä muiden hankekumppaneiden kanssa. Hanke on myös järjestänyt kolme koulutustilaisuutta sekä tuottanut itseopiskelumateriaalia työllistämisehtojen huomioimiseksi hankinnoissa. Handu-hanke saa jatkoa ESR-rahoitteisella hankkeella (SIEPP), jossa jatketaan Handun teemojen edistämistä. Erityisinä teemoina tulevassa SIEPP-hankkeessa tulevat olemaan hankintatoimen ja työllisyyspalveluiden yhteistyön syventäminen hankintaprosessin eri vaiheissa, sosiaalisen vastuun sertifikaatin kehittäminen sekä innovatiiviset hankinnat työllistämisen näkökulmasta. SIEPP-hankkeen toteutus alkaa THL:n osalta jo kevään 2017 aikana. Helsingissä SIEPP-hankkeen toiminta alkaa aikaisintaan loppuvuodesta 2017 Handu-hankkeen päätyttyä.

Lisäksi vuonna 2016 työllistämismäärärahoista myönnettiin järjestöavustuksia yhteensä 300 000 euroa 22 eri järjestölle. Järjestöt täydensivät omalla tuetulla toiminnallaan kaupungin työllisyydenhoidon palveluja.